

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Oześć CCXX. — Wydana i rozesłana dnia 13. grudnia 1917.

Treść: (№ 476 i 477.) 476. Rozporządzenie, w sprawie użycia zajętego nasienia lnu. — 477. Rozporządzenie, dotyczące używania znaczków stemplowych do uiszczania należności od dokumentów przewozowych.

476.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 11. grudnia 1917,

w sprawie użycia zajętego nasienia lnu.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, jak następuje:

§ 1.

Uchyła się rozporządzenie ministerjalne z dnia 20. grudnia 1916, Dz. u. p. Nr. 419, i zastępuje się je następującymi postanowieniami:

§ 2.

Wszystkie istniejące już i nanowo przybywające zapasy nasienia lnu w państwie tutejszem zostają zajęte. Ma to ten skutek, że zajętych zapasów nie wolno zużywać, przerabiać, oddawać na karmę ani też dobrowolnie lub przymusowo sprzedawać, ani nie wolno ich zakupywać, o ile nie wydano odmiennych zarządzeń w tem rozporządzeniu lub drogą osobnych wskazówek ze strony Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

Umowy o kupno i dostawę nasienia lnu, których nie wykonano jeszcze przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, są bezskuteczne, o ile sprzeciwiają się przepisom tego rozporządzenia.

Roszczenia o wykonanie lub wynagrodzenie szkody wskutek niewykonania nie można dochodzić.

Roszczenia z powodu niewykonania, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, pozostają nietknięte; kupujący nie może jednak żądać wykonania, lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 3.

Pomimo zajęcia wolno przedsiębiorcom gospodarstw rolnych, którzy len uprawiali i dlatego nasienie posiadają, użyć we własnym gospodarstwie:

- a) potrzebne do zasiewu na wiosnę 1918 te ilości nasienia lnu, których najwyższy wymiar ustanowi Ministerstwo rolnictwa po wysłuchaniu głównych korporacji rolniczych, a które należy jednak zgłosić w kwestyjonaryuszu tow. akc. austriackiej centrali dla lnu (§ 9.);
- b) z pośladu lnianego powstałego przy czyszczeniu aż do 15 procent tej ilości nasienia, którą zgłoszono na najbliższy zasiew; odpłatne a także bezpłatne oddawanie osobom trzecim jest zakazane.

Wytłaczanie pośladu lnianego, pozostawionego poszczególnym rolnikom, ma się odbywać gminami w olejarniach, wyznaczonych w tym celu przez wojenny związek dla przemysłu olejnego i tłuszczowego, pod nadzorem tego związku. Zebranie pośladu lnianego i stosunkowy rozdział uzyskanych z niego produktów (oleju lnianego i makuchów) między interesowanymi rolnikami ma skutecznie właściwą gminą.

§ 4.

Takim przedsiębiorstwom rolniczym, które nie mogą pokryć swego zapotrzebowania nasienia z własnego zbioru (§ 3.), albo które w celu zmiany nasienia chcą użyć nasienia obcego zbioru, należy przydzielić ilość nasienia, odpowiadającą ich powierzchni uprawnej, a to stosownie do żądania wyrażonego w kwestyonaryuszu tow. akc. austriackiej centrali dla lnu, po cenie ustanowionej przez Ministerstwo rolnictwa.

§ 5.

Z całego zajętego zapasu należy pokryć przede wszystkim zapotrzebowanie nasienia do uprawy w roku 1918. Pozostałą resztę należy następnie podzielić na nasienie lnu na zasiew i na olej, a następnie ilości, nienadające się na zasiew użyć do przerobienia na olej lniany; użycie ilości nasienia przydatnego na zasiew zależy od zgodnej decyzji Ministerstwa rolnictwa i Ministerstwa handlu. Do objęcia zajętego nasienia lnu jest powołane tow. akc. austriackiej centrali dla lnu. Towarzystwo to jest obowiązane zajęte nasienie lnu zakupić i objąć. Zadaniem jego jest również spisanie zapasów i samo przydzielenie nasienia na zasiew rolnikom, o ile przydzielenie to niema być uskutecznione po myśli podanych poniżej postanowień za pośrednictwem innych organów. W tym ostatnim przypadku winno tow. akc. austriackiej centrali dla lnu oddać nasienie do dyspozycji tym organom po cenie, ustanowionej przez Ministerstwo rolnictwa.

§ 6.

Korporacyom rolniczym, w szczególności takim, które zajmują się specjalnie popieraniem uprawy lnu, może Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem handlu poruczyć rozdział nasienia lnu na zasiew między rolników.

W tych przypadkach ma tow. akc. austriackiej centrali dla lnu porozumieć się z temi korporacyami celem przydzielenia odpowiedniego nasienia, korporacje te obejmują jednak wraz z nasieniem także gwarancję za należyte użycie objętego nasienia po myśli rozporządzenia tudzież kontrolę rzeczywistego dokonania uprawy przez interesowanych rolników.

W takich przypadkach przeprowadza również tow. akc. austriackiej centrali dla lnu wszelkiego rodzaju obrachunki w sprawie towaru i należytości na zabezpieczenie worków jedynie z odnośną korporacją rolniczą.

We wszystkich innych przypadkach winno tow. akc. austriackiej centrali dla lnu przy wyborze odpowiedniego lnu na zasiew posługiwać się fachową opinią rad kultury krajowej względnie, gdzie one nie istnieją, opinią towarzystw rolniczych.

Tow. akc. austriackiej centrali dla lnu winno upewnić się, czy len na zasiew, który ma być oddany rolnikom do uprawy, posiada odpowiednią jakość. Powołane są do tego następujące zakłady:

c. k. stacya kontroli nasion we Wiedniu,
stacya kontroli nasion centralnego kolegium rady kultury krajowej dla królestwa Czech w Pradze,
morawski krajowy rolniczy zakład doświadczalny w Bernie,

krajowa rolniczo-chemiczna stacya doświadczalna i kontroli nasion w Gracu,

rolniczo-chemiczna stacya doświadczalna i kontroli nasion w Marburgu nad Drawą,

krajowy zakład doświadczalny i badania środków żywności dla księstwa Karyntyi w Celowcu,

rolniczo-chemiczna stacya doświadczalna w Lublanie,

rolniczo-chemiczny zakład doświadczalny i badania środków żywności dla kraju Przedarlantii w Bregencyi,

krajowa rolniczo-botaniczna stacya doświadczalna we Lwowie i

rolnicza stacya doświadczalna c. k. Uniwersytetu w Krakowie.

§ 7.

Wymiana nasienia własnego zbioru między rolnikami, którzy sami się w nie zaopatrują, jest dozwolona. W celu umożliwienia także w tych przypadkach kontroli nad rozdziałem nasienia ze strony tow. akc. austriackiej centrali dla lnu należy jednak poddać odnośne daty w kwestyonaryuszach, wydanych przez to towarzystwo w celu ujęcia zapasów i zapotrzebowania, a to z podaniem wymienionej ilości i dokładnego adresu tego, z kim przedsięwzięto wymianę.

§ 8.

Kto otrzymał nasienie lnu na uprawę bądź to w ten sposób, że mu je z własnych zapasów pozostawiono, bądź też że mu je przydzielono, jest obowiązany nasienie to obrócić na uprawę; jeśli doznał w tem przeszkody, to ma donieść o tem bezzwłocznie po nastaniu przeszkody tow. akc. austriackiej centrali dla lnu i mieć odnośną ilość nasienia w pogotowiu dla innego zarządzenia tego towarzystwa.

Nad należytem użyciem nasienia czuwa komisya dla żniw. Nadto przysługuje tow. akc. austriackiej centrali dla lnu prawo przekonać się o spełnieniu obowiązku uprawy przez własne organa albo przez oddane jej do dyspozycyi organa publiczne (§ 6.).

§ 9.

Posiadacz nasienia lnu jest obowiązany zgłosić je przez wpisanie do kwestyonaryusza, wydanego przez tow. akc. austriackiej centrali dla lnu, oraz o tyle, o ile nasienie to nie jest wyjęte od zajęcia (§ 3.), sprzedać je temu towarzystwu po cenie objęcia (§ 10.). Jest on również obowiązany przesłać tow. akc. austriackiej Centrali dla lnu na żądanie jedną lub więcej próbek przeciętnych dla zbadania towaru. Wreszcie ma on towar aż do odebrania lub zasiania odpowiednio przechowywać i starannie się z nim obchodzić.

§ 10.

Cena objęcia wynosi 130 K za 100 kg nasienia lnu netto, w miejscu stacyi kolejowej, położonej najbliżej miejsca składowego zapasów, względnie miejsca odbiorczego komisyonera tow. akc. austriackiej centrali dla lnu, o ile stacya ta jest korzystniejszą dla niego położoną. Cena ta rozumie się za towar zdrowy, suchy i oczyszczony zgodnie ze zwyczajami handlowymi. Za oczyszczony len prima na zasiew, nadający się do uprawy bez dodatkowego czyszczenia, przysznaje się dodatek w kwocie 20 K, a więc cena wynosi 150 K za 100 kg, zaś za taki sam len, co do którego jedna z komisji uznawczych dla nasion, powołanych przez Ministerstwo rolnictwa do przeprowadzenia postępowania uznawczego, wydała odnośne świadectwo, przysznaje się dalszy dodatek w kwocie 10 K za 100 kg.

Komisye uznawcze dla nasion, powołane do tego w pierwszej linii, są wymienione w obwieszczeniu Ministra rolnictwa z dnia 12. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 293.

Za len do tłoczenia płaci się zaraz po odbiorze; za len na zasiew należy zaraz przy odbiorze zapłacić zasadniczą cenę objęcia, zaś podatki po dokonaniu badania.

Jeżeli co do wysokości ceny za towar, nie odpowiadający tym wymogom, nie przyjdzie do skutku porozumienie między stronami, oznaczy ją za przybraniem stron ten sąd powiatowy, w którego okręgu towar się znajduje, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców w granicach ceny objęcia. W takim razie zapłaci tow. akc. austriackiej centrali dla lnu przy objęciu na razie

te cenę gotówką, jaką samo ofiarowało. Wniosek w sprawie sądowego oznaczenia ceny objęcia musi być wniesiony w sądzie powiatowym w ciągu 30. dni licząc od dnia, w którym strona została zawiadomiona przez tow. akc. austriackiej centrali dla lnu o wysokości ceny objęcia, gdyż w przeciwnym razie wniosek taki byłby niedopuszczalny. Rozstrzygnięcie sądu powiatowego można zacząć do dni ośmiu rekuresem. Przeciw rozstrzygnięciu drugiej instancji nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny.

O ile kosztu postępowania ma zwrócić jedna ze stron lub należy je między strony rozdzielić, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sądowe.

§ 11.

Przesyłki nasienia lnu mogą być tylko wtedy przyjmowane do przewozu przez koleje lub przedsiębiorstwa żeglugi parowej, jeśli do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie przewozowe, wystawione przez tow. akc. austriackiej centrali dla lnu według dołączonego wzoru.

Dla przesyłek zarządu wojskowego jakoteż dla przesyłek z zagranicy cłowej, z Węgier, z Bośni i Hercegowiny nie są potrzebne tego rodzaju poświadczenia przewozowe.

§ 12.

Jeżeli posiadacz wzbrania się sprzedać swe zajęte zapasy nasienia lnu tow. akc. austriackiej centrali dla lnu, w takim razie ma władza polityczna pierwszej instancji, w której okręgu zapasy się znajdują, orzec o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić ich przymusowe odebranie na koszt posiadacza.

Orzeczenie jest skuteczne przeciw każdemu, komu przysługują prawa do zapasów.

§ 13.

W razie przymusowego odebrania zapasów, należy potrącić 10% z ceny objęcia. Jeżeli posiadacz albo jego miejsce pobytu nie są znani, albo jeżeli cena ma służyć na zaspokojenie roszczeń osób trzecich, płynących z praw rzeczowych, to należy złożyć wartość towarów do sądu.

Przymusowo odebrane zapasy ma ich ostatni posiadacz aż do odtransportowania bezpłatnie przechowywać i odpowiednio utrzymywać.

§ 14.

Nasienie lnu, które należy przerobić (§ 5.), odstąpi tow. akc. austriackiej centrali dla lnu, a to oddzielnie len na tłoczenie i len na zasiew, po cenie własnych kosztów tow. akc. austriackiej centrali olejnej i tłuszczowej, które jest obowiązane to nasienie odebrać i przydzielić tym producentom oleju lnianego, których wskaże mu wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego.

Rozdział uzyskanego oleju lnianego między konsumentów i ustanowienie ceny, po jakiej tow. akc. austriackiej centrali olejnej i tłuszczowej ma im olej lniany oddawać, odbywa się przez wojenny związek przemysłu olejnego i tłuszczowego za zgodą Ministra handlu (§§ 2. i 14. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 94.).

Makuchy lniane ma tow. akc. austriackiej centrali olejnej i tłuszczowej odstawić do centrali dla środków pastewnych po cenie, którą ustanowi Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

§ 15.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnianiu zobowiązań nałożonych, o ile odnośne działania nie podpadają pod surowszą karę, będzie karała władza polityczna pierwszej instancji grzywną do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można nałożyć także obok siebie. Nadto można orzec przepadek tych ilości, do których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono przy wykonywaniu przemysłu, także utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 16.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Toggenburg wlr.

Schauer wlr.

Wieser wlr.

Bauhans wlr.

Wimmer wlr.

Silva-Tarouca wlr.

Poświadczenie przewozowe na nasienie lnu.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... kg nasienia lnu,

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacji wysyłkowej) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem $\frac{\text{pana}}{\text{pani}}$ (imię, nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy)

.....

....., dnia ..... 19..

**Tow. akc. austriackiej centrali
dla lnu.**

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentu przewozowego.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

477.

**Rozporządzenie Ministerstwa kolei
żelaznych i Ministerstwa skarbu
w porozumieniu z Ministerstwem
sprawiedliwości z dnia 12. grudnia
1917**

dotyczące używania znaczków stempłowych do
uiszczania należności od dokumentów przewo-
zowych.

Zezwolenie na użycie listów przewozowych
i cedulek transportowych, zaopatrzonych dodatkowo

znaczkami stempłowymi, udzielone w § 12. roz-
porządzenia ministeryalnego z dnia 27. września
1916, Dz. u. p. Nr. 338, do dnia 31. grudnia
1917, przedłuża się do dnia 31. grudnia 1918.

Wimmer wlr.

Banhans wlr